

GYVENIMO GIESMĖ

Rodos, savaime suprantama, kad norint švęsti reikia tylėti. Šventė pirmiausia yra tylu. Nurimęs turi būti visoks judesys, visi trenksmai, visi darbai, nutilę visi garsai ir triukšmai.

Bet kad ir nieko negirdėti, kai užsimerkiame ir užkišame ausis, vis dėl to randame, kad nėra tylu – mūsų viduje.

Širdis plaka, jausmai sukyla ir nusenka, visokie norai, potraukiai bei geiduliai gyvėja ir silpnėja, auga ir kinta įvairūs troškimai, siaučia visokios aistros ir išblėsta; atplaukia ir nuplaukia, ateina ir išnyksta visokios mintys, susipina, susivelia, varžosi, jungiasi, priešinasi, ir vėl – taikosi, susiderina.

Tokia gyvybė, toks bruzdesys žmogui žinomas, nors ir visas pasaulis tylėtų. Ir atrodo, lyg tai būtų garsiausi šauksmai ir réksmai. Ir nėra šventa, kuomet jie mūsų gyvenime vyrauja.

Bet nuostabu! Nueiname į pajūrį – čia amžinas užimas! Bangos griausmingai pakyla, ūžia, šėlsta ir vėl slūgsta. Nė valandėlei nėra tylu. Tačiau nutylame mes. Stovime ir klausomės, kaip tai darė žmonės jau šimtus ir tūkstančius metų. Ir švenčiame!

Vėlgi, nueiname į girią, į mišką. Kaip jis gaudžia! Šlama lapai, medžiai. Visokie gyviai cirpia, zirzia, paukščiai čiauška, čiułba. Nėra tylu, tačiau miške tarytum šventa. Klausomės, kaip tai darė žmonės jau šimtus ir tūkstančius metų. Ir švenčiame!

Kopiname į kalnus. Ir vėl tas pats. Upeliai, srovelės ir srovės šniokšdamos skubinas žemyn. O jei kartais ir rodosi, kad tylu norėtų visas nustelbti, vėl girdėti tai dundant, tai šlamant, žmonių ar gyvulių garsai. Nutylame, klausomės, – ir švenčiame!

O kai nueiname į didžiąsias žmonių darbo vietas, į didmiesčių kamšą, – čia visaip kitaip. Čia neramu, garsu, triukšminga, – nebešventa. Bet išmokus klausytis gamtoje, išmokus pamiršti savo vidaus garsus, – ir didžiausioje kamšalynėje – tylu, šventa. Gyvai jaučiame, kad švęsti yra klausytis. Gyvenimas yra giesmė, yra gaida. Ir jos klausydami mes švenčiame.

Šventimo slėpinys atsiveria, kai pamirštame savo atskiro gyvenimo garsų klausytis, kai atveriamė sielos ausis didžiajai gyvenimo gaidai. Įsilieję į ją, mes tarsi prarandame savo menkumą. Todėl taip ramu, tylu ir šventa pajūryje, miške, kalnuose ir didžiame bruzdesyje, nes susilieję su gyvenimo gaida, didėjame ir pakylame iš savo siaurumo, ankštumo.

Pakildami įžengiame į didžiąją gyvenimo vienumą. Tikra šventė tada, kai mokame sutarti su Didžiuoju gyvenimu, kuomet jis atsigarsi sieloje ir kai mes patys stipriname šią vienybę ir stengiamės kurti gyvenimo vieningumą. Tada ne tik klausomės. Mūsų vidus gieda gyvenimo gaidą, – švęsti reikia leisti amžinajai gyvenimo gaidai savo viduje giedoti kartu su kitais!

Darant tai su pasišventimu, rūpinantis gyvenimo vieningumu, atsiveria naujos tolybės. Pradedame numanyti tos didžiosios vienybės Pagrindą ir ieškoti gyvos santaros su juo. Pradedame suprasti savo uždavinį ir patys imame giedoti.

Ne tik sutardami su gyvenimo gaida, kaip ji skamba gamtoje, gaudžia pasaulyje! Giedame, leidę skambėti gaidai iš visos visumos Pagrindo. Leidžiame skambėti didžiajam džiaugsmui, neribotai atjautai visam pasauliui, leidžiame reikštis amžinajai Meilei.

Švęsti yra giedoti iš savo sielos gelmių, reikia nešti savojo žmoniškumo balsą į pasaulį. Žmogaus balsas yra ryškiausias gyvenimo gaidoje. Jį ir turėtume giedoti.

Amžinasis žodis yra kūręs visą pasaulį, visą visumą. Jis gyvena širdyse viso to, kas esti. Jis yra žmogaus sielos siela. Jis yra ir visos gyvenimo gaidos prasmė, grožė bei galia. O jai leisti skambėti visu tuo, ką jis mano, jaučia, veikia, gali tik žmogus. Pasaulis yra pasiilgęs žmoniškumo balso gyvenimo gaidoje. Ir jam to sulaukus, ne tik žmogui, bet ir visam pasauliui, išauštų šventė.

Vydūnas

*Mažosios Lietuvos Lietuvių šventė,
Klaipėda, 1927*

Vydūno draugija, 2018
Parengė Tomas Stanikas